

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

המאשימה: מדינת ישראל-פמ"ד ותביעות משרד העבודה והכלכלה
ע"י ב"כ עוה"ד צליל זנטי, מיכל רוזנפלד וסבטלנה
סקורז'ינסקי

נגד

הנאשם: אייל בן חיון - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד אבנר שמש

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בשלישית (להלן: "כתב האישום") האוחז בשלושה אישומים.
באישום הראשון הורשע הנאשם בביצוע 9 עבירות של ערמה ותחבולה לפי פקודת מס הכנסה, עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת מס הכנסה"); בביצוע עבירות רבות של הסתרת נכס, עבירות לפי סעיף 346(א)(2) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח – 2018;
בביצוע עבירות רבות של הונאת נושים, עבירות רבות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ומספר עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירות לפי סעיפים 439(א), 415 סיפא ו-423 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן: "חוק העונשין") בהתאמה;
ובביצוע עבירות רבות של איסור הלבנת הון, עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס – 2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון").

באישום השני הורשע הנאשם בביצוע 4 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין;

ובאישום השלישי הורשע הנאשם בביצוע עבירות רבות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מספר עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, מספר עבירות של זיוף בנסיבות מחמירות ומספר עבירות של שימוש במסמך מזויף, עבירות לפי סעיפים 415 סיפא, 423, 418 ו-420 לחוק העונשין בהתאמה;

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

בביצוע מספר עבירות של סימון מסחרי בניגוד לחוק, עבירות לפי סעיף 60(א)(1) לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב – 1972 (להלן: "פקודת סימני מסחר"),
בביצוע מספר עבירות של מכירת מצרך שאינו עומד בדרישת תקן רשמי או ביצוע עבודה שתהליכיה לא עומדים בדרישות תקן רשמי בניגוד להוראות סעיף 9(א), מספר עבירות של סימון מוצר בתו תקן בניגוד להוראות סעיף 11(ג) ומספר עבירות של תיאור או סימון מצרך בניגוד להוראות סעיף 13(א)(3) ו-13(א)(4), עבירות לפי סעיפים 17(א)(1), 17(א)(2), 17(ב)(5) לחוק התקנים, התשי"ג – 1953 (להלן: "חוק התקנים") בהתאמה.

2. אציין כי הכרעת הדין בתיק תוקנה ביום 21.5.2023 לפי בקשה מוסכמת של הצדדים. במסגרת התיקון הורשע הנאשם באישום השלישי במספר עבירות נוספות של ביצוע עבודה שתהליכיה לא עומדים בדרישת תקן רשמי בניגוד להוראת סעיף 9(א), עבירות לפי סעיף 17(א)(1) לחוק התקנים, ותוקנה הוראת חיקוק של סימון מוצר בתו תקן בניגוד להוראת סעיף 11(ג), לפי סעיף 17(א)(1)(2) ולא כפי שפורט בהכרעת הדין.

3. בין הצדדים הושגה הסכמה חלקית לעניין העונש לפיה המאשימה תגביל עצמה בטיעוניה לעונש ראוי של 36 חודשי מאסר וב"כ הנאשם יטען לעונש באופן חופשי לעניין רכיב המאסר. עוד הוסכם כי הצדדים יעתרו במשותף לעונשים של מאסר על תנאי, לקנס בגובה של 250,000 ₪ שישולם ב-20 תשלומים שווים ורצופים החל מיום מתן גזר הדין או שנת מאסר במצטבר חלף קנס במידה והנאשם לא יעמוד בתשלום הקנס. הצדדים הסכימו גם ששני רכבים תפוסים (מסוג מרצדס וקאדילק) יחולטו לטובת יחידת החילוט (ראו פרוט' מיום 9.1.2024 עמ' 120 ש' 8-10).

כתב האישום

4. **מהחלק הכללי של כתב האישום** עולה כי מכון התקנים הישראלי הוא תאגיד סטטוטורי אשר הוקם מכוח חוק התקנים וזאת למטרת הבטחת רמה נאותה של טיב מצרכים. מכון התקנים, באמצעות אגף התקינה, רשאי לקבוע מפרט או כללים טכניים של תהליך עבודה, לרבות הגדרות טכניות, כתקן ישראלי (להלן: "התקן"). שר הכלכלה והתעשייה רשאי להכריז על תקן מסוים, כולו או חלקו, כעל תקן ישראלי רשמי (להלן: "תקן רשמי") אם נוכח כי הדבר דרוש, בין היתר, לשמירה על בריאות הציבור, בטיחות הציבור או איכות הסביבה. הכרזה על תקן כרשמי מחייבת כל מצרך להתאים לדרישות התקן הרשמי החל עליו. מכון התקנים, או כל מעבדה מאושרת, רשאים לבדוק את מידת התאמתו של מצרך לתקן או לתקן רשמי ולתת על כך "תעודת בדיקה". בתום הבדיקה, מקבל היצרן "אישור עמידה בתקן רשמי". לא ניתן לייצר מצרך אשר התקן החל עליו הוכרז כרשמי ללא בדיקתו.

בהתאם לחוק התקנים, המייצר מצרך המתאים לדרישות תקן או תקן רשמי, לפי היתר מאת מכון התקנים, יוכל לקבל "היתר לסימון מצרך בתו תקן" ולסמן מצרך בתווית סימון מתאימה. משמעות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

סימון מצרף בתו תקן היא הפעלת מנגנון פיקוח נרחב יותר של מכון התקנים הכולל בדיקות התאמה לתקן, מבדקים ובחינות תהליך בקו הייצור כדי לוודא שמערכת אבטחת האיכות של היצרן עומדת בדרישות תו התקן. מסלול תו התקן הוא וולונטרי, והדבר נתון להחלטתו של היצרן אם ברצונו להימצא בפיקוח שוטף של תו תקן.

דלת אש מוגדרת בתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970 כ: "דלת עמידה לאש למשך זמן שיציין עורך הבקשה ושלא יקטן מ-30 דקות, והמתאימה לתקן הישראלי – ת"י 1212, חלק 1 – מכללי דלתות אש ומכללי דלתות עשן: דלתות אש סובבות – לגבי דלתות אש סובבות, ותקן ישראלי ת"י 1212 דלתות אש: עמידות אש – לגבי דלתות הזזה".

דלתות אש מצויות בכל מבני מגורים ובניינים ציבוריים ומיועדות לחסום, לפרקי זמן מוגדרים, את התפשטות האש דרך הפתחים ולהגן על המצויים במבנה מפני סכנת דליקה ותוצריה. מטרתן לשמש, בעת שריפה, כחיץ בין אזורי אש לאזורים בטוחים. עיכוב התפשטות האש מאפשר הימלטות בני אדם מהבניין ולעיתים הגנה על הרכוש שבתוך הבניין, עד להגעת כוחות ההצלה למקום.

תקן ישראלי 1212, בחלקו הראשון, הקרוי: "מכללי דלתות אש ומכללי דלתות עשן: דלתות אש סובבות" (להלן: "חלק 1 לתקן") הוכרז כתקן רשמי ביום 6.8.1989, ומשכך תוכנו מחייב לגבי ייצור כל דלת אש. חלק 1 לתקן קובע דרישות שונות לשם הבטחת תפקוד דלת האש בעת דליקה, לרבות בחינת עמידות האש של הדלת, דרישות ביחס למבנה הדלת על מנת לוודא שהדלת תמלא את ייעודה כמהווה מחסום מפני אש ומילוט כמצופה.

דלת אשר נבדקה והתאמתה לתקן אושרה, מהווה דלת אב טיפוס. מכון התקנים מלווה את תהליך הייצור אצל היצרן ולאחר מכן הדלת מובאת למעבדת הבדיקה במכון התקנים. בתום הבדיקה מופקת "תעודת בדיקה" המעידה על התאמה לחלק 1 לתקן. דלת המיוצרת בהתאמה מלאה לאב הטיפוס נחשבת כדלת המתאימה לתקן רשמי.

לאחר בחינת דלת אב הטיפוס ועמידתה בתנאי חלק 1 לתקן, ניתן אישור עבור כל הדלתות מדגם זה. כל דלת הזוהה במרכיביה לדלת אב הטיפוס תסומן באופן זהה לדלת אב הטיפוס. על כל שינוי בדלת הזוהה לדלת אב הטיפוס, יש לקבל אישור על-ידי המעבדה שאישרה את דלת אב הטיפוס.

תקן 1212 קובע כי התקנת דלת תיעשה על-ידי מתקין מורשה בעל תעודת מתקין מורשה המסמיכה אותו להתקנת דלתות אש על-פי דרישות התקן. כשלב סופי, לשם אכלוס מבנה, יש צורך בקבלת אישורים ממעבדת בדיקה מאושרת לבדיקת התקנת הדלת ומרשות כבאות והצלה לישראל. גופים אלו מתנים את מתן האישור בין היתר, בקבלת אישור עמידה בתנאי התקן, כמפורט בסעיף 4 או בקבלת "היתר לסימון מצרף בתו תקן", כמפורט בסעיף 5, וכן בעריכת בדיקה פיזית במבנה על-ידי מפקח מטעמם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

מעובדות האישום הראשון עולה כי הנאשם היה מצוי בהליך פשיטת רגל אשר החל עם מתן צו כינוס כנגד נכסיו ביום 5.5.2013 ותם עם החלטת בית המשפט על ביטול הליך פשיטת הרגל ביום 7.12.2021, זאת מן הטעם שהנאשם נהג בחוסר שקיפות עת הסתיר את פעילותו העסקית, הכל כמפורט מטה.

ביום 15.3.2012 הגיש הנאשם בקשה למתן צו כינוס ולהכרזה עליו כפושט רגל. במסגרת בקשה זו, חתם הנאשם על טופס "התחייבות החייב עם הינתן צו כינוס". בחתימתו, התחייב, בין היתר, לעמוד במגבלות הקבועות בסעיף 42א' לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס – 1980 ובמגבלות נוספות. המגבלות נכנסו לתוקפן עם מתן צו הכינוס, ביום 5.5.2013 והן:

- א. איסור לייסד תאגיד או להיות בעל עניין בו, במישרין או בעקיפין, אלא מאת אישור מראש מאת בית המשפט או הכונס הרשמי.
- ב. הימנעות מיצירת חובות חדשים ומחתימה על ערבויות מבלי להודיע לנותן האשראי שניתן נגדו צו כינוס.
- ג. הודעה על כל שינוי במצב הכלכלי, בפרט בהכנסותיו, בהוצאותיו ובמצב חובותיו.
- ד. איסור לעשות בעצמו, או באמצעות אדם אחר מטעמו, שימוש בכרטיס חיוב (אשראי) אלא באישור בכתב מאת הכונס הרשמי.

הנאשם הפר את המגבלות האמורות בכך שהקים חברות ועסק מורשה (להלן: "**העסקים**") יחד עם אחרים כשהלכה למעשה הוא החזיק בהם ופעל באמצעותם ובשםם, והם נוהלו על-ידו באופן בלעדי.
כך:

- א. חברת ברקנית ד.א מתכות בע"מ ח.פ. 515005783 (להלן: "**ברקנית**") הינה חברה הרשומה בבעלותה המלאה של דבורה עובדיה, דודתו של הנאשם (להלן: "**דבורה**"). חברת ברקנית נתאגדה ונרשמה ביום 23.12.2013. דבורה מעולם לא עבדה בחברת ברקנית ואינה מבינה בתחומי התקנה וייצור דלתות וארונות חשמל.
- ב. חברת משאב מוצרי מתכת, בנייה ושיפוצים בע"מ ח.פ. 515407153 (להלן: "**משאב**") הינה חברה הרשומה בבעלותו המלאה של מיכאל שקולניקוב (להלן: "**מיכאל**"). חברת משאב נתאגדה ונרשמה ביום 22.2.2016. מיכאל שימש כעובדו של הנאשם תחת חברות ברקנית ומשאב ופעל בהתאם להנחיותיו.
- ג. עוסק מורשה י.ה.ב. שיווק 209476233 (להלן: "**י.ה.ב. שיווק**") הוא עסק הרשום בבעלותה המלאה של לירון בן חיון, בתו של הנאשם (להלן: "**לירון**"). העסק נתאגד ונרשם ביום 1.10.2019. לירון פועלת כעצמאית, כאשר על שמה עסק לבניית ציפורניים, ואינה מבינה בתחומי התקנת וייצור דלתות וארונות חשמל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

במסמכים אשר הוגשו לרשם החברות לצורך פתיחת העסקים, הצהירו דבורה, מיכאל ולירון כי הם נכונים לשמש כבעלים היחיד, חרף היות הנאשם מתוכנן להיות הבעלים היחיד וחרף החזקתו ושליטתו בפועל בכלל הנכסים.

במהלך השנים, הנאשם, בכוונה להסתיר את נכסיו ולהסוות את זהותו כבעל הזכויות בששת הרכבים ששימשו לביצוע העבודות של עסקיו, רשם על שם חברת משאב, מיכאל, לירון וביתו שי בן חיון. זאת ועוד, במסגרת הסוואת בעלותו בעסקים הללו, במהלך השנים בהם פעלו עסקיו, הנאשם שלח את דבורה, מיכאל ולירון, אנשי הקש, אשר פתחו עבורו חברות, לפתוח ארבעה חשבונות בנק בבנקים שונים עבור העסקים אותם ניהל בעצמו, זאת מבלי שנכח עמם בעת פתיחת החשבונות ומבלי שהוצג כמעורב בהם. לבנקים הוצגו מסמכים כוזבים על מנת להניח את דעתם כי המוצהר בפניהם הוא נכון. בכל ארבעת הבנקים, הוצגו אנשי הקש, בהוראת הנאשם, כבעלי השליטה, הנהנים היחידים ומורשי החתימה בעסקים, תוך הסתרת ניהולם על-ידי הנאשם.

החשבונות נפתחו בבנק הבינלאומי הראשון לישראל, בנק הפועלים, בנק מזרחי ובנק דיסקונט במקומות שונים בארץ. הנאשם ידע כי הוא מנוע מלהקים את עסקיו בשל ההגבלות החלות עליו במסגרת הליך פשיטת הרגל, ולכן התכוון להסתיר את שייכותו אליהם.

הלכה למעשה, הנאשם נהג בחשבונות הללו כבשלו, קיבל לידי פנקסי שיקים וכרטיסי חיוב וביצע בעצמו או באמצעות אחרים את הפעולות הקשורות לניהול עסקיו ואף משך כספים לעיתים לצרכים אישיים, זאת מבלי שקיבל על כך אישור ומבלי שדיווח על האמור במסגרת הליך פשיטת הרגל. בעקבות מצגי השווא, הונחה דעת הבנקים כי דבורה, מיכאל ולירון הם הבעלים היחיד של החשבון, וכי אין אדם נוסף שפועל בחשבון זה, ואישרו לפתוח את החשבונות המפורטים. בכך, הוסתרה שליטת הנאשם בכספים והוא קיבל את האפשרות לפעול בחשבונות הבנק.

החל מהקמת ארבעת החשבונות האמורים, הועבר דרכם סכום כולל של כ-21,796,005 ₪. במהלך הליך פשיטת הרגל, בין השנים 2013-2021, בשלושת עסקיו יחד, הסתיר הנאשם את נכסיו והכנסותיו והסווה את הכספים שבהם בוצעו עבירות אלה בדרכים שונות. הנאשם הסתיר הכנסות, נכסים והתחייבויות שלקח בסכום כולל של 21,796,005 ₪, כמחצית מהסכום הכנסות וכמחצית התחייבויות, עליהם לא דיווח לא לנאמן ולא לכונס הנכסים הרשמי.

עבירות של הונאת נושים הן עבירות מקור לפי החוק לאיסור הלבנת הון. הנאשם הונה את נושיו, באופן שלא יוכלו לרדת לכספים המעורבים בחשבונות הבנק ועל מנת להסוות את קשרו לחשבונות הללו.

הנאשם, בכוונה להסתיר ולהסוות את מיקום, תנועות ומקור הכספים וכן את זהותו כבעל הזכויות בחשבונות הללו, פתח עסקים יחד ועל שם דבורה, מיכאל ולירון, וכן פתח חשבונות בנקים שונים, מבלי ששמו נקשר אליהם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

החשבון הפך אסור, כבר בעת פתיחתו, ומשכך כלל הכספים שהופקדו בחשבונות הבנק, וששולמו מחשבונות אלו, הם פעולות ברכוש אסור. שווי הפעילות מעת פתיחת החשבונות הוא כאמור לעיל 21,796,005 ₪.

הנאשם, בין השנים 2013-2021, נהג בעורמה ובתחבולה במזיד ובכוונה להשתמט מתשלום מס, עת הסתיר מרשויות המס את שליטתו בעסקים הללו. גובה הכנסות של העסקים הסתכמו לסכום של 21,658,805 ₪.

בעשותו כן, הנאשם רשם את שם העסקים על שם אחרים והכל במטרה להסתיר נכסיו והכנסותיו במסגרת הליך פשיטת הרגל. הנאשם השמיט דבר בעל חשיבות ולא גילה ולא מסר את נכסיו, כפי חובתו.

הנאשם, בכך שרשם את עסקיו על שם אחרים, הונה את נושיו על מנת שלא יוכלו לרדת לנכסים, להכנסות ולהוצאות אלו.

במעשיו המתוארים, עשה הנאשם פעולות רבות ברכוש אסור במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו ואת תנועותיו.

במעשיו המתוארים, הנאשם קיבל בנסיבות מחמירות את הנחת הדעת של הבנק כי בשם החשבונות פועלים אחרים, ללא קשר אליו, ואת היכולת לפעול בחשבונות האמורים, כמתואר לעיל. הנסיבות המחמירות הן היקף המרמה ותחכומה, ריבוי המקרים והתפרשותם לאורך תקופה ארוכה והחומרה שבהונאת גופים פיננסיים האמונים על דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון. במעשיו המתוארים, הנאשם ערך רישום של פרט כוזב במסמך של תאגיד, בכך שנמנע מלרשום פרט במסמכי העסקים, את היות הנאשם הבעלים בפועל של עסקיו.

בעובדות האישום השני צוין כי עובדות האישום הראשון מהוות חלק בלתי נפרד מאישום זה. מהאישום השני עולה כי במסגרת הקמת עסקיו, ותוך ניצול הסוואת בעלותו בהם, בין השנים 2013-2021, הנאשם הציג מצג שווא למוסד לביטוח הלאומי כאילו הוא מחוסר עבודה ומשכך זכאי לקבלת דמי אבטלה כשהלכה למעשה ניהל את עסקיו בשנים הללו באופן רציף וללא הפסקה. הנאשם נהג לדווח שהוא מחוסר עבודה, זאת עד למיצוי זכאותו על-פי חוק. לאחר מכן, שב לדווח כעובד שכיר, וחוזר חלילה.

במסגרת האמור, הגיש הנאשם ארבע תביעות לדמי אבטלה במועדים שונים. להלן פירוטן ומועדן:

א. ביום 28.11.2013 הגיש הנאשם תביעה לדמי אבטלה. בתביעה זו הציג עצמו נאשם בכזב כעובד אצל המעסיק נדב בוזגלו (להלן: "נדב") בעסק הנקרא דלתות רם בע"מ מיום 1.5.2012 ועד 31.10.2013. עסק זה אף הוא נוהל על-ידי הנאשם, בדומה לברקנית, משאב וי.ה.ב שיווק.

ב. ביום 14.4.2016 הגיש הנאשם תביעה לדמי אבטלה. בתביעה זו הציג עצמו הנאשם בכזב כמתקין דלתות בחברת ברקנית אצל המעסיקה דבורה מיום 1.7.2014 ועד 1.4.2016.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

ג. ביום 18.1.2018 הגיש הנאשם תביעה לדמי אבטלה. בתביעה זו הציג עצמו הנאשם ככזב כעובד מתקין דלתות ומנהל עבודה בחברת משאב אצל המעסיק מיכאל מיום 1.1.2017 ועד 1.1.2018.

ד. ביום 3.11.2019 הגיש הנאשם תביעה לדמי אבטלה. בתביעה זו הציג עצמו הנאשם ככזב כעובד במסגרייה ומנהל פרויקטים בחברת משאב אצל המעסיק מיכאל מחודש ספטמבר 2018 ועד לחודש ספטמבר 2019.

בכל ארבע התביעות המפורטות, צירף הנאשם "אישור מעסיק על תקופת העסקה" חתום בשם של נדב, דבורה ומיכאל. בנוסף, צירף מסמך הודעה על סיום העסקתו או מכתב פיטורין שהוצאו לו מאת בעלי החברות או העסקים הללו.

להלן פירוט אודות הסכומים שהתקבלו במרמה:

סכום שהתקבל במרמה (בש"ח)	תום התקופה	תחילת התקופה
38,065	26.6.2014	24.11.2013
46,039	30.11.2016	11.4.2016
48,455	20.8.2018	18.1.2018
67,441	26.8.2021	1.11.2019

200,000

בבקשת הפטר שהגיש הנאשם ביום 16.7.2020, במסגרת הליך פשיטת הרגל, סיפק הנאשם את המסמכים אותם קיבל מאת המוסד לביטוח הלאומי המעידים על כך שאינו עובד, זאת על מנת לקבל הפטר.

כתוצאה ממצג השווא, הונחה דעת המוסד לביטוח הלאומי כי הנאשם מחוסר עבודה וזכאי לדמי אבטלה. כתוצאה מהאמור, קיבל במרמה סכום של 200,000 ₪.

הנסיבות המחמירות הן היקף המרמה ותחכומה, ריבוי המקרים והתפרשותם לאורך תקופה ארוכה, הפרת האמון שבמרמת גוף מוסדי גדול המסייע לרווחת כלל אזרחי המדינה הזקוקים לשירותיו והשימוש במסמכי הביטוח הלאומי לשם הצגתם בהליך פשיטת הרגל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

בעובדות האישום השלישי שבכתב האישום צוין כי עובדות החלק הכללי והאישום הראשון מהוות חלק בלתי נפרד מאישום זה.

מהאישום השלישי עולה כי שלושת עסקיו של הנאשם הוגדרו והוצגו לקבלנים אשר שכרו את שירותו, ולמי מטעמם, ככאלה העוסקים, בין היתר, בייצור, שיווק, מכירה והתקנה של דלתות מסוגים שונים, לרבות דלתות אש. פעילות הנאשם בתחום הדלתות נמשכה שנים ובאתרים שונים ברחבי הארץ.

בין השנים 2015-2021, הנאשם, בעצמו ובאמצעות אחד או יותר מעסקיו, שיווק, מכר, סיפק והתקין לקבלנים דלתות מסוגים שונים באתרים שונים ברחבי הארץ, אשר מקורן לא ידוע במדויק למאשימה. הנאשם הציג מצג שווא בפני הקבלנים והציג את הדלתות כדלתות אש תקניות שיוצרו על-ידי חברות יצרניות בעלות היתר סימון בתו תקן, כאשר בפועל הדלתות לא יוצרו על-ידו, לא היו עמידות בפני אש ולא נבחנו מעולם על-ידי מכון התקנים באשר לעמידותן בדרישות חלק 1 לתקן.

הדלתות סומנו בחלקן שלא כדין בסימון תו תקן, על אף דרישת הקבלנים מהנאשם לאספקה והתקנה של דלתות אש תקניות בעלות תו תקן.

הנאשם עשה כן תוך שהוא מודע שהדלתות אינן עמידות בפני אש ואינן של יצרניות בעלות היתר סימון בתו תקן.

זאת ועוד, הנאשם, בעצמו או באמצעות מי מטעמו, ביצע עבודה שהכללים הטכניים של תהליכי נקבעו כתקן רשמי בניגוד לנדרש בתקן הרשמי באתר הקונסרבטוריון העירוני ביבנה. הנאשם זייף את דלתות האש של ארבע היצרניות המוכרות במשק בתחום ייצור דלתות האש, כאלה שקיבלו היתר סימון בתו תקן לגבי דלתות האש שייצרו (להלן: "היצרניות"). הנאשם עשה כן, בין בעצמו ובין באמצעות מי מטעמו, בין היתר, על-ידי חיבור וקיבוע של תווית סימון של היצרניות ותוויות תו תקן. להלן החברות היצרניות:

- א. חברת א. רינגל מפעלי מתכת בע"מ (להלן: "רינגל").
- ב. חברות רב בריח בע"מ (להלן: "רב בריח").
- ג. חברת פלרז הנדסה בע"מ (להלן: "פלרז").
- ד. חברת ארפל מקבוצת ארפל אלומאיר בע"מ (להלן: "ארפל").

הנאשם, בעצמו או באמצעות מי מטעמו, נהג לחבר ולקבע על גבי כנף הדלתות תוויות סימון של היצרניות וכן סימון תו תקן בחלק מהדלתות, מבלי שהוא או מי מטעמו היה יצרן מורשה של דלתות אש בתו תקן.

במרבית האתרים, בסיום התקנת הדלתות, הנאשם, בעצמו או באמצעות עסקיו או מי מטעמו, נהג לספק לקבלנים או למי מטעמם מסמכים מזויפים שונים המצביעים על כך שהדלתות נושאות תו תקן והן של היצרניות המורשות בעלות היתר לסימון הדלתות בתו תקן, כדוגמת "היתר סימון מצרך בתו תקן", אישורי התקנה ואישור מתקין מורשה, כמפורט בחלק הכללי, תוך הצגת המתקין מטעמו או

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

מטעם עסקיו כמתקין מורשה של אחת היצרניות. הלכה למעשה, אותם מתקינים לא היו מורשים בפועל לביצוע התקנות מטעם היצרניות בתקופות הרלבנטיות לכתב האישום.

להלן האתרים להם הנאשם, בעצמו או באמצעות עסקיו או מי מטעמו שיווק, מכר וסיפק את דלתות האש הלא תקינות:

סך הסכום ששולם במרמה, לרבות הדלתות (בש"ח)	סכום שהתקבל עבור הדלתות (בש"ח)	אישורי התקנה כוזבים	קבלנים	יצרן בעל היתר לסימון בתו תקן שהוצג כמייצר דלת האש	חברת הקש	תויות סימון בתו תקן של יצרנים מורשים	מספר דלתות האש המזויפות והלא תקינות שהותקנו על-ידי הנאשם	תקופת המכירה וההתקנה	
168,358	15,210	קיים	ש. שטרית הנדסה בע"מ	רינגל	ברקנית	על 4 דלתות נראו תויות סימון של רינגל	5	2016-2017	קונסרבטוריון העירוני, רחוב הסנפיר 8, יבנה
65,520	65,520	קיים	ס.ס קרן הנדסה בע"מ	רב בריח	משאב	על 4 הדלתות נראו תויות סימון של רב בריח	4	2018-2019	בית ספר שלהבות חב"ד, רחוב דבורה עומר, גדרה
31,062	23,782	קיים	שתית בע"מ	פלרז	ברקנית	על 5 דלתות נראו תויות סימון של פלרז	6	2015	בית אבות בולגרי, רחוב האם 8 ראש"צ
38,610	38,610	קיים	פ.א אופק בניין בע"מ	רב בריח	יהב שיווק ומשאב	על 3 הדלתות נראו תויות סימון של רב בריח	3	2019-2020	מקיף אורט רבין, שדרות אבני החושן 74 כרמי גת
23,166	10,881	המבנה טרם אוכלס	ע. ירוחם עבודות עפר ופיתוח בע"מ	רב בריח	משאב	על 2 הדלתות נראו תויות סימון של רב בריח	2	2017-2019	אתר הנצחה "יד לבנים", רחוב העצמאות 45, קרית גת
117,000	56,017	לא נמצאו מסמכים	בלינג בע"מ	רינגל	ברקנית	על 5 דלתות נראו תויות סימון של רינגל	11	2016	בית ספר תיכון שש שנת ע"ש קוגל, רחוב מוטה גור 1 חולון.
20,826	3,510	קיים	רוזין נ.ע בע"מ	ארפל	משאב	על הדלת נראתה תוית סימון של ארפל	1	2019	אתר הנופש ריזורט "דרים איילנד" - שדה יואב
34,222	14,040	המבנה טרם אוכלס	ע. ירוחם עבודות עפר ופיתוח בע"מ	רב בריח	יהב שיווק	על 4 הדלתות נראו תויות סימון של רב בריח	4	2020-2021	מפעל מדי גת-קרית גת, רחוב מבוא סדן קרית גת

498,764 227,570

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

בסיום התקנת הדלתות, בהתבסס על המעשים המתוארים בכתב אישום זה, ובפרט המסמכים הכוזבים אשר סופקו לקבלנים, למעבדות והבדיקה ולרשות כבאות והצלה, על-ידי הנאשם או מי מטעמו, הוזמנו מעבדות בדיקה, אשר אישרו את התקנת הדלתות ואף נתנה רשות כבאות והצלה רשות לאכלוס המבנים. גופים אלה לא מוסמכים לקבוע או לבדוק האם הדלת הינה דלת אש העומדת בכל דרישות חלק 1 לתקן ולא מבצעים מבחני עמידות בפני אש, כפי שעושה מכון התקנים, אלא מעינים במסמכים המוצגים בפניהם ובוחנים הדלתות מבחינה חזותית בלבד.

כך, אוכלסו אתרים ומבנים בהם הותקנו דלתות אש לא תקניות אשר לא נבדקו ולא אושרו על ידי מכון התקנים כדלתות אש אשר בעת דליקה יוכלו למלא את ייעודן.

במעשיו המתוארים, הנאשם, שהוא מנהל בתאגידי שהם עסקיו, ערך רישום של פרט כוזב במסמך של תאגיד בכך שרשם כי מתקיני הדלתות מטעמו הם מתקינים מורשים מטעם היצרנים המתוארים, כשבפועל אין הדבר כך, כל זאת בכוונה לרמות.

הנאשם רימה ביודעין ובמזיד את הקבלנים, את מעבדות הבדיקה ואת הרשות הלאומית לכבאות והצלה בכך שהציג וסיפק דלתות שאינן עומדות בהוראות התקן הרשמי, לא תקניות ושיש בהן ליקויי בטיחות קריטיים, ככאלה שהן בעלות תו תקן ושעברו את הבדיקות הנדרשות. כתוצאה ממצגי השווא, קיבל במרמה סכום של 498,764 ₪ והכל בנסיבות מחמירות.

הנסיבות המחמירות הן היקף המרמה ותחכומה, ריבוי המקרים והתפרשותם לאורך תקופה ארוכה, ריבוי הגורמים שרומו עקב מעשי הנאשם, סכנת החיים והסיכון הממשי לשלום הציבור הטמונים במעשי המרמה של הנאשם.

בעשותו כן, הנאשם, באמצעותו או באמצעות מי מטעמו, זייף דלתות הנחזות לדלתות אש מקוריות, בכך שסימן את הדלתות בתוויות הסימון עליהן שלא כדין והציגן באופן העשוי להיחזות כשייכות לאחת היצרניות, זאת בכוונה למכור דלתות ולקבל בעבורן תמורה כספית, והכל בנסיבות מחמירות. הנסיבות המחמירות הן ריבוי מקרי הזיוף והתפרשותם לאורך תקופה ארוכה, ריבוי היצרנים שנעשה שימוש בשמם וכן סכנת החיים הטמונה במעשי הזיוף האמורים.

הנאשם עשה שימוש בדלתות המזויפות, באופן ששיווקן ומכרן לקבלנים השונים, ביודעו שהן מזויפות. בחיבור ובקבוע תוויות סימון תו התקן על גבי הדלתות, הנאשם, בעצמו או באמצעות מי מטעמו, סימן, בלא רשות החברות היצרניות שהן בעלות הסימן, סימן מסחרי על גבי הדלתות, באופן העלול להטעות אדם אחר.

בעשותו כן, הנאשם, בעצמו או באמצעות מי מטעמו ביצע את העבירות הבאות:

שיווק, מכר וסיפק מצרך שלא עומד בדרישות התקן הרשמי; ביצע עבודה שתהליכיה לא עומדים בדרישות התקן הרשמי; סימן מוצר בתו תקן בניגוד להוראות חוק התקנים, בלא שקיבל לכך היתר; תיאר מצרך תיאור העלול לעורר את הרושם כי ניתן היתר לסמנו בתו תקן או שהמצרך מתאים לתקן רשמי; וסימון מצרך באופן העלול לעורר את הרושם שהמצרך מתאים לתקן רשמי.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

תסקירי שירות המבחן

5.

בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים של שירות המבחן.

מהתסקיר הראשון מיום 9.5.2023 עלה כי הנאשם כבן 48, נשוי ואב לשישה ילדים, סיים 11 שנות לימוד, שירת שירות צבאי מלא, עבד בעבודות מזדמנות ולאחרונה כמנהל פרויקטים בחברת בניה, לאחר מעצרו חזר להתגורר בקרית גת.

הנאשם שיתף כי פרש מלימודיו ועבר לעבוד בחקלאות על רקע בעיות התנהגות שנבעו מאלימות פיזית וכלכלית שסבל מאביו, כי אביו ניתק איתו קשר ובהשפעת אביו נותק הקשר עם אמו וחלק מאחיו, כי השתלב בעבודות בתחום הבניין והמזון ושמר על רצף תעסוקתי, כי לאחר שצבר ניסיון בתחום הדלתות החל לשווק ובהמשך אף לייצר דלתות באופן עצמאי וכי עקב חובות המסתכמים בכ-2 מיליון ₪ החל בהליך פשיטת רגל. הנאשם תיאר תפקוד וקשרי משפחה תקינים ותמיכה של הילדים הבגירים כלכלית בו ובאשתו מאז מעצרו. הנאשם שיתף כי נוכח נסיבות החיים המורכבות שלו ושל אשתו שאפו הם להקים משפחה רחבה ללא נקיטת אלימות כלפי ילדיהם וללא תחושת חוסר וכי הוא רואה בכך קשר לביצוע העבירות שביצע.

באשר לעבירות מסר שירות מבחן מסר כי הנאשם הודה בביצוע, הביע חרטה על מעשיו, לקח אחריות חלקית על מעשיו, נטה לצמצם מחומרת מעשיו ולהטיל אותם על גורמים חיצוניים, תלה את התנהלותו בכל הקשור להליך פשיטת הרגל בחוסר ידע ובתמימות והתקשה לבחון לעומק התנהלותו זו.

הנאשם מסר כי פתח עסקים על שם אחרים על מנת לחלץ את עצמו מחובות שצבר בעסק לשיווק דלתות שבבעלותו וכי פעל מתוך מחויבות שחש למלא את צרכי משפחתו ושמירה על רמת חייהם. הנאשם מסר כי הוא מבין שפגע בעצמו בדרך התנהלותו, התקשה לראות את הפגיעה באחר כשרשם את שמות עסקיו על אחרים, מסר כי דיווח בביטוח לאומי שהוא מובטל שעה שעסקיו פעלו בשל מצוקה כלכלית וצורך הישרדות כלכלית יומיומית.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם יכולות קוגניטיביות וורבליות תקינות, כי הוא שמר על יציבות תעסוקתית ויציבות בחייו הזוגיים וגילה מחויבות לצרכי משפחתו.

לצד זאת, שירות המבחן התרשם מכך שסנקציות עונשיות שהוטלו על הנאשם בעבר בתחום עבירות המרמה לא היוו גורם מרתיע עבורו, כי הוא מתקשה להציב גבולות פנימיים, כי לנאשם דפוסים מרמתיים, כי הוא מתקשה לקחת אחריות על מעשיו למרות שהחל לערוך התבוננות מסוימת עליהם, כי הוא מחפש פתרונות מהירים ואינו מפעיל שיקול דעת מעמיק על השלכות מעשיו וכי הוא מונע בעיקר מההליך המשפטי המתנהל מולו.

שירות המבחן העריך כי קיים סיכון להישנות התנהגות דומה במצבי משבר וכי שילוב בקבוצה טיפולית יוכל להביא להתבוננות מעמיקה במעשיו. שירות המבחן מסר כי מצד אחד הנאשם הביע רצון להשתלב בטיפול אך מאידך הצהיר כי לתפיסתו הוא אינו זקוק לטיפול.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

בסיומו של התסקיר המליץ שירות המבחן לדחות את הדיון לצורך שילובו בהליך טיפולי. לחלופין המליץ שירות המבחן על שילוב הנאשם בהליך טיפולי בין כתלי הכלא, במידה ויוחלט לגזור עליו עונש של מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם עתר לדחות את דיון הטיעונים לעונש בהתאם להמלצת שירות המבחן, ובהחלטתי מיום 18.5.2023 דחיתי בקשה זו תוך שציינתי שהבקשה תבחן לאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעונש. בפתח דיון הטיעונים לעונש שהתקיים עתר ב"כ הנאשם פעם נוספת לדחות הדיון מאותו הטעם אך נימק בקשתו גם בכך שטיעוני המאשימה לעונש בכתב, שאחזו למעלה מ-30 עמודים, הוגשו לו בפתח הדיון והוא טרם הספיק לעיין בהם. במהלך הדיון, שהתקיים ביום 21.5.2023, מצאתי שראוי לאפשר לב"כ הנאשם להיות ערוך כדבעי לשלב הטיעונים לעונש, לרבות היכולת להתמודד עם טיעוני המאשימה, ולפיכך מצאתי להיעתר לבקשתו לדחות את הדיון. כן מצאתי כי לא ייגרם נזק אם יוגש תסקיר נוסף בעניינו של הנאשם, כפי שביקש בא-כוחו, שכן ממילא הדיון נדחה, ואולם לא מצאתי להיעתר למלוא תקופת הדחייה המבוקשת ואף הבהרתי שאין בהחלטה זו כדי ללמד על עמדה עונשית של בית המשפט או על כך שהמלצות עתידיות של שירות המבחן תאומצנה.

מהתסקיר המשלים מיום 4.7.2023 עלה כי בשל תפוסה מלאה בקבוצת המרמה בשירות המבחן נבצר מהנאשם להשתלב בהליך הטיפולי בתקופת הדחיה (חודשיים ימים). הנאשם הביע את אכזבתו בפני שירות המבחן על כך שלא ניתנת לו הזדמנות להשתלב בטיפול, שב והביע נכונות להשתלב בקבוצה טיפולית ושיתף במחירים שהוא ומשפחתו משלמים מהתארכות ההליכים. בנסיבות המתוארות שב השירות על המלצותיו מהתסקיר הראשון.

טיעוני הצדדים

6. **המאשימה** טענה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה על-פה. המאשימה טענה שיש מקום לקבוע שישה מתחמי ענישה שונים. המאשימה הוסיפה כי הואיל ואישומים 2 ו-3 מתייחסים לאירועים עצמאיים שכל אחד מהם נשען על תכנית עבריינית אחרת, יש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מאישומים אלה.

כן טענה המאשימה כי באישום הראשון יש להבחין בין אירוע עבירות המס, אירוע הלבנת ההון, אירוע פשיטת הרגל ואירוע מרמת הבנקים, כאשר כל אחד מהם מהווה אירוע עצמאי ונפרד, בעל תכנית עבריינית שונה, כלפי ניזוקים שונים ופוגע בערכים מוגנים שונים ועל כן יש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מאירועים אלו.

המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 2 ל-4 שנות מאסר ביחס לעבירות מרמת הבנקים ; מתחם עונש הולם שנע בין 1-2 שנות מאסר ביחס לעבירות פשיטת הרגל ; מתחם עונש הולם שנע בין 3 ל-4 שנות מאסר לעבירות המס ; מתחם עונש הולם שנע בין 2 ל-4 שנות מאסר ביחס לעבירות הלבנת ההון ;

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

מתחם עונש הולם שנע בין 2 ל-4 שנות מאסר ביחס למרמת המוסד לביטוח לאומי באישום השני ומתחם עונש הולם שנע בין 3 ל-5 שנות מאסר ביחס לעבירות המרמה הקשורות בהתקנת דלתות אש מזויפות באישום השלישי.

המאשימה עתרה בהתאם להסדר הטיעון לעונש כולל של 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה משמעותי, קנס בסך 250,000 ₪ בפריסה ל-20 תשלומים החל ממועד מתן גזר הדין. כן עתרה המאשימה בהתאם להסדר להטיל מאסר חלף קנס לתקופה של שנה במצטבר במידה שהקנס לא ישולם במלואו ובמועדו. עוד עתרה המאשימה לחילוט שני כלי הרכב שנתפסו מידי הנאשם. המאשימה הבהירה בסוף טיעוניה בכתב כי נכון היה להטיל על הנאשם עונש חמור מזה שלו היא עותרת, ואולם לנוכח תכליות ההסדר, ובפרט החיסכון בזמן שיפוטי, היא עותרת להסתפק בעונש זה.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו בכל אחד מהאירועים והאישומים, למידת הפגיעה הגבוהה בערכים המוגנים ולחומרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. כך הפנתה, בין היתר, לתכנון ולתחכום במעשיו, לחלקו בביצוע העבירות, לנזק שנגרם ושצפוי היה להיגרם, לשימוש באנשי קש ולהסוואת פעולותיו, לתקופה הארוכה בה התרחשו המעשים, להיקף ואופי המעשים, לריבוי הגורמים שרומו, למידע הכוזב שהעביר ולשימוש במסמכים מזויפים, להיקף הסכומים, לסיכון לחיי אדם, לסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות ולניצול לרעה של מעמדו ברתימת אנשי הקש למעשיו.

כן התייחסה המאשימה, ביחס לאישומים השונים להונאת הנושים, להסתרת הנכסים ולניצול לרעה את הליכי פשיטת הרגל ביחס לעבירות פשיטת הרגל;

לפגיעה בזכות הקניין של הבנקים ולחופשיות החלטתם במתן אשראי, לרישומים הכוזבים במסמכי תאגיד, לפגיעה בפעילות העסקית ובחיי הבנקאות התקינים ביחס למרמת הבנקים; לפגיעה ולשיבוש בפעילותו התקינה של מנגנון גביית המיסים, לפגיעה בקופה הציבור וההשלכות לה ביחס לעבירות המס;

לפגיעה בתקינותה וניקיונה של המערכת הפיננסית וכלכלת המדינה, לפגיעה שבהפרדה בין כספים ממקור חוקי לכספים ממקור עברייני ולנטרול הרווח המופק מפעילות עבריינית ביחס לעבירות הלבנת ההון;

לפגיעה בקופה הציבורית, לפגיעה בחופש ההחלטה של המוסד לביטוח לאומי לשלם דמי אבטלה לנאשם, לנזק העקיף שנגרם במעשי מרמה אלו ברגולציה נוספת המסרבלת את ההליכים עבור אוכלוסיית שומרי החוק ולפגיעה בתקינות העסקית ובלגיטימיות של דורשי עבודה הגונים.

ביחס לאישום השלישי הפנתה המאשימה, בין היתר, לפגיעה בבריאות ובריאות הציבור, לכמות הדלתות המזויפות שהותקנו ולהיקף הכספי, לפגיעה הכלכלית בצרכנים, ביצרנים ובקבלנים שנאלצו להחליף את הדלתות שהותקנו בדלתות תקינות, בפגיעה באמון מתקיני הדלתות וברשויות האמונות על תקינות ובטיחות אכלוס מבנים.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

בטיעוניה על-פה הדגישה המאשימה מטעם משרד הכלכלה והממונה על התקינה את החומרה והיקף הפרשה שהיא חסרת תקדים בגזרתה. המאשימה שבה והדגישה את הסיכון לחיי אדם הטמון בהתקנת דלתות אש מזויפות במבני מגורים ובמבני ציבור, דלתות אשר אמורות לשמש כחיץ בין אש שפורצת במבנה לבין בני אדם שנמצאים בו.

המאשימה הפנתה בטיעוניה גם לעברו הפלילי של הנאשם ולכך שסנקציות עונשיות קודמות לא היו עבורו גורם הרתעתי, לאמור בתסקירי שירות המבחן ביחס ללקיחת האחריות החלקית ולכך שהנאשם עצמו מסר כי לתפיסתו הוא אינו זקוק לטיפול אף שהסכים להשתלב בהליך טיפולי, למשקל שיש לתת לאינטרס הרתעת הרבים בעבירות מרמה כלכליות ולכך שהנאשם לא עשה פעולות על מנת לתקן את תוצאות העבירות שביצע, היינו לא "הסיר מחדל". המאשימה הפנתה לפסיקה לתמיכה בטיעוניה.

7. **ב"כ הנאשם** טען אף הוא לעונש בכתב והשלים טיעונו על-פה. ב"כ הנאשם טען כי אף שמדובר במספר רב של עבירות שנפרסו על פני תקופה ארוכה יש לראות בכולן כאירוע אחד. זאת, לנוכח הזהות בערכים המוגנים שבבסיס כלל העבירות זהים, ולנוכח הזהות במניע לביצוע כלל העבירות - מצב כלכלי ונפשי בו היה שרוי הנאשם.

ב"כ הנאשם עמד על כך שהצדדים הציגו "הסדר טווח" ומכאן שלטעמו אין צורך בקביעת מתחם עונש הולם, ולכן גם לא הציג מתחם עונש שכזה מטעמו. ב"כ הנאשם עתר להטיל על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס מוסכם בסך של 250,000 ₪ וחילוט של שני הרכבים. בטיעון בכתב הוסיף כי ככל שהנאשם ימצה את ההליך הטיפולי ניתן לשקול סטייה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום ולהסתפק במאסר על תנאי לצד הליכי הטיפול.

ב"כ הנאשם טען כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא נמוכה. בעניין זה הפנה לכך שהחברות שהנאשם רשם על שם אחרים שילמו את שכר העובדים ואת התשלומים המוטלים על כל חברה כדין, לכך שהסכום בסך 21 מיליון אינו מגלם רק רווח אלא גם הוצאות והתחייבויות וכי הוא לא שולשל באופן מלא לכיסו של הנאשם, לכך שהנזק שנגרם וצפוי היה להיגרם אינו מהותי ולכך שאין מדובר בתכנון במובן הטהור של המילה אלא ברצף פעולות של הנאשם בזמן נתון שנעשו במטרה לשמר את מצבו הכלכלי.

ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו גם לגילו של הנאשם, לפגיעה בו ובמשפחתו באם יוטל עליו עונש מאסר, לנסיבות חייו האישיות והמשפחתיות, למצבו הנפשי של הנאשם, להודאת הנאשם, לנטילת אחריות מלאה על מעשיו ולחיסכון המשמעותי בזמן שיפוטי.

בטיעונו על-פה ב"כ הנאשם חזר והדגיש טענתו לפיה יש לתת משקל בכורה בענישה ללקיחת האחריות של הנאשם ולחיסכון בזמן שיפוטי בשים לב למספר עדי התביעה שעדותם נחסכה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

ב"כ הנאשם הפנה גם לתסקירי שירות המבחן, אותם הגדיר כ"לא שליליים", ולכך שהנאשם הבין את הפסול במעשיו, לרצון שהביע להשתלב בהליך טיפולי בתחום המרמה, לאינטרס הציבורי בשיקומו של הנאשם ולכך ששירות המבחן לא ציין מהי רמת הסיכון הנשקפת מן הנאשם ועל כן, לטענתו, יש לקבוע כי נשקפת ממנו רמת סיכון נמוכה.

ב"כ הנאשם שב ועתר לשלב את הנאשם בהליך טיפולי ולצורך כך עתר להחזיר את עניינו לשירות המבחן ולדחות את דיון הטיעונים לעונש.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה לתמיכה בטיעונו.

8. ב"כ הנאשם העיד לעונש את גבי' שי בן חיון, בתו של הנאשם.

זו מסרה כי היא בת 23, כי הם 6 אחים, כי הנאשם הוא "אבא שלי הוא האבא הכי טוב בעולם", כי הבית יתקשה להתנהל בלעדיו, כי מאז שהאירוע נחשף נוצרו הרבה קשיים, לרבות כלכליים ורגשיים, כי היא יודעת שהנאשם מעוניין לעבור תהליך ושינוי וכן שהיא מבקשת לתת לו הזדמנות לעשות זאת.

9. **הנאשם** אמר את דברו.

הנאשם מסר כי הוא אב ל-6 ילדים ששניים מהם אמורים להתחתן בקרוב. הנאשם הוסיף בבכי כי בנה את עצמו מהתחית ודאג שלא יחסר לילדיו מאומה.

הנאשם הביע את צעריו על מעשיו, הודה בכתב האישום, לקח אחריות על מעשיו והוסיף כי הוא מעוניין לשים את הפרשה מאחוריו.

הנאשם מסר כי שני קרובי משפחתו נספו באירועי ה-7 לאוקטובר (לא מסר פרטים מעבר לכך) אך ציין כי "אני באותו שבת גם רציתי לצאת ולהציל אנשים ואשתי עצרה אותי. זה יצר אצלנו במשפחה מצב קשה מאוד".

הנאשם מסר כי בניגוד לאמור בתסקיר שירות המבחן הוא לא התנגד להליך טיפולי והוסיף כי הוא מוכן ללכת לכל הליך טיפולי שיוצע לו כדי שיוכל לפתוח דרך חדשה בחייו.

הנאשם מסר כי החל לשקם את עצמו וכי מאסר מאחורי סורג ובריאח עלול להחזיר אותו לאחור. בעניין זה ציין "כשאני אומר 'אני' אני מתכוון יותר למשפחה שלי. אם לא היה לי ילדים ושניים מהם היו לפני חתונה, היית מוכן לקחת על עצמי עונש מאחורי סורג ובריאח... אבל יש פה משפחה שתשלם מחיר כבד מאוד על מה שאני עשיתי".

כן מסר כי הדברים הם לא כמו שמתארים אותם, כי הוא לא ביצע את מעשיו בזדון אלא מדובר באירוע שהתגלגל שעליו הוא לוקח אחריות, כי הוא לא יחזור על מעשיו וכי הוא מוכן לקבל עונש מאסר על תנאי גבוה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

דיון והכרעה

10. בעניינינו הציגו הצדדים הסדר מסוג "הסדר טווח" במסגרתו המאשימה הגבילה את טיעוניה לעונש של 36 חודשי מאסר ואילו ב"כ הנאשם טען באופן חופשי, ועתר לעונש של מאסר בעבודות שירות. בפסיקת בית המשפט העליון קיימות גישות שונות ביחס לשאלה האם במסגרת הסדר "טווח" פטור בית המשפט מחובתו לקבוע מתחם עונש הולם. מחד, קיימת גישה לפיה קביעת מתחם עונש הולם על-ידי בית המשפט היא אמירה נורמטיבית של בית המשפט אשר צריכה להיאמר ללא קשר להסדר שבין הצדדים. מאידך, קיימת גישה לפיה בנסיבות דומות, של הסדר "טווח", אין מקום לקביעת מתחם עונש הולם. לעניין הגישות השונות ראו למשל ע"פ 8109/15 **אביטן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 09.06.2016), פסקה 8.

לצד אלה, קיימת גם גישת ביניים לפיה במקרים שכאלה אין צורך בהרחבה ובפירוט של מתחם העונש ההולם. צורך שכזה יכול לקום בעיקר עת מוצא בית המשפט להטיל עונש שסוטה מהעונש המוסכם או שנמצא הוא מחוץ לטווח המוסכם. בעניין זה ראו למשל ע"פ 6943/16 **גלקין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.01.2018), פסקה 3.

סבורני כי נוכח אופיו של ההסדר והעובדה שהעונש שאותו מצאתי להטיל על הנאשם אינו חורג מטווח הענישה המוסכם, אין הכרח לשרטט במדויק את גבולות מתחם העונש ההולם. בעניינינו בחרה המאשימה כן להתייחס למתחמי העונש ההולם והציע לקבוע ששה מתחמי ענישה נפרדים ואילו ב"כ הנאשם טען כי יש לראות בכלל האישומים והעבירות כאירוע אחד ולקבוע מתחם עונש הולם אחד. במקרה זה ומעבר לנדרש נוטה אני לקבל את עמדת המאשימה שאין לקבוע מתחם עונש אחד לכלל האירועים והאישומים, יחד עם האמור בניגוד למאשימה סבורני כי נכון לקבוע שני מתחמי ענישה נפרדים אחד לכלל האירועים שבאישומים הראשון והשני בשל הזיקה בין העבירות והערכים המוגנים המשותפים שנפגעו ומתחם ענישה נוסף לאישום השלישי.

בהערת אגב אציין, כי ספק בעיני אם נכון היה לקבוע ששה מתחמי ענישה נפרדים כפי שעתרה המאשימה, ולצד זאת יש לציין כי עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות, כפי שעתר ב"כ הנאשם, לא יכול לבוא בגדרו של מתחם העונש ההולם את מקרה זה, על אישומיו השונים, אף לא בשוליו התחתונים.

אחר כל זאת, פטור בלא כלום אי אפשר, וכדי להבין את מסקנתי בדבר העונש הראוי לנאשם, מצאתי לעמוד גם על השיקולים שמגבשים על דרך כלל את מתחם העונש ההולם.

11. הנאשם עבר מספר רב של עבירות במישורים שונים: עבירות במישור המרמה והזיוף, עבירות במישור המיסים והלבנת הון ועבירות במישור של אסדרת תקן לפי חוק התקנים. הבסיס המשותף לעבירות במישורים השונים הוא הרצון להשיא רווחים בדרכים לא חוקיות ועקלקלות. יסוד המרמה עובר כחוט השני בין האישומים והעבירות השונות שעבר הנאשם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

במעשיו פגע הנאשם בערכים המוגנים של שמירה על זכות הקניין, על חיי מסחר תקינים, על אותנטיות מסמכים, על הגינות בכלל ועל חופש פעולה של אדם או תאגיד.
באשר לעבירות המרמה והונאת נושים שביצע בשימוש לרעה בהליכי פשיטת רגל פגע הנאשם בנוסף גם בערכים המוגנים של אמון הציבור בבית המשפט, בהליך פשיטת הרגל ובמערכת העסקית.
באשר לעבירות מרמת הבנקים פגע הנאשם בנוסף גם בערכים המוגנים של חיי בנקאות תקינים ובאמון שבין בנקים למקבלי השירות מהבנקים.
באשר לעבירות המרמה של עבירות המס פגע הנאשם גם בערכים המוגנים של שוויון בנטל חובות המס, פגיעה ישירה בקופה הציבורית ופגיעה עקיפה בציבור כולו.
באשר לעבירות הלבנת הון פגע הנאשם בנוסף בערכים המוגנים של שמירה על אמינות המערכת הפיננסית, כלכלת המדינה והשוויון.
באשר לעבירות המרמה של עבירות כלפי המוסד לביטוח לאומי פגע הנאשם בערכים המוגנים של הגנה על יחסי האמון בין דורשי עבודה הגונים למוסד לביטוח לאומי.
באשר לעבירות המרמה הקשורות במכירה של דלתות אש שאינן עומדות בתו תקן פגע הנאשם בנוסף בערכים המוגנים של הגנה על שלומו ושלמות גופו של אדם לרבות הדיירים שהתגוררו או שהו במבנים בהם הותקנו דלתות אש מזויפות.

ביחס לערך המוגן שבעבירות שבמישור המרמה נקבע בע"פ 2333/07 תענד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.07.2010) כי:

"הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה [...] הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מכפי שפעל".

ביחס לערכים המוגנים שבבסיס עבירות המס ראוי להתייחס להגנה על קניין המדינה ולשמירה על שוויון בין אזרחי המדינה. לעניין זה ראו למשל רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.4.04), פסקה 6:

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם החברתי, ונוכח פגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילותן התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

המשתפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס – פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מירמה מתוחכמים, קשים לאיתור".

חומרה יתרה שקיימת בעבירות המס נובעת גם משכיחותן של עבירות אלו, הקלות שבביצוען, הקושי בגילויין והיקפן. לעניין הצורך בהחמרה בענישה בשל שיקולים אלה ממש ראו רמב"ם, מורה נבוכים, חלק ג' פרק מא':

"דע שגודל העונש וחזוק צערו או קטנותו וקלות סבלו יהיה בבחינת ארבעה דברים. הראשון - גודל החטא שהפעולות שיבוא מהם הפסד גדול - ענשם גדול והמעשים שהפסדם מועט - ענשם מועט. והשני - רוב המצאו שהדבר שהוא נמצא יותר - ראוי שימנע בעונש חזק אמנם מה שימצא מעט - מעט מן העונש עם מעוט המצאו מספיק במניעתו. והשלישי - רוב ההסתה בדבר שהענין שהאדם נסת בו יותר להיות התאוה מביאה אליו מאד או לרב ההרגל או שיש בהנחתו צער גדול - בידוע שלא ימנע ממנו אלא על יראת דבר גדול. והרביעי - קלות עשות המעשה ההוא בהסתר ובהעלם. בעניין שלא ירגיש בו זולתו - כי מניעת זאת אי אפשר אלא ביראת עונש גדול וחזק".

ולעניין האופן הלא חמור בו הן נתפסות עבירות המס בעיני הציבור ראו רע"פ 7135/10 מדינת ישראל נ' חן (פורסם בנבו, 3.11.2010), פסקה יא':

"אוסף, כי יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, "חסר הפנים" כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע "כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות" [...] אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה".

12. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא גבוהה. הנאשם ניהל את עסקיו במרמה במשך תקופה ארוכה, פעל בחוסר שקיפות בהליך פשיטת הרגל וזאת תוך הונאת נושיו. במקביל פתח לאורך התקופה שלוש חברות שונות באמצעות אנשי קש שונים שלא היה להם קשר לאותן חברות כשהוא למעשה מנהל את אותן חברות באופן בלעדי. במסגרת ניהול החברות הנאשם פתח באמצעות אנשי הקש

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

חשבונות בנק חדשים לאותן חברות תוך הצגת מסמכים כוזבים וזאת מבלי שהבנקים ידעו על מעורבותו ומבלי לדווח על נכסיו והכנסותיו בהליך פשיטת הרגל.

בד בבד הגיש הנאשם ארבע תביעות לדמי אבטלה במועדים שונים כשבכל תביעה הציג את עצמו ככזב כמי שעבד באחת החברות שעבד ופוטר.

בנוסף הנאשם מכר וסיפק לקבלנים עשרות דלתות אש מזויפות כשהוא מטביע תווית סימון במרמה של אחת מארבע יצרניות גדולות במשק העוסקות בתחום שקיבלו תו תקן על-ידי מכון התקנים וסיפק מסמכים מזויפים כאילו מדובר בדלתות שקיבלו תו תקן כדן. הדלתות הותקנו במבני תעשייה, מגורים, בית אבות ועוד, והעמיד אגב כך סיכון לחיי אדם ולשלום הציבור.

13. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות נתתי משקל לתכנון שקדם לביצוען, לרבות לפתיחת חברות וחשבונות בנק; לתחכום ולתעוזה שליוו את ביצוען, לרבות להסוואת מעשיו על-ידי שימוש באנשי קש ול"שימוש" שעשה באחרים כדי להגשים תכניתו העבריינית; להתפתחות ולאסקלציה במעשיו של הנאשם בבחינת "עבירה גוררת עבירה"; למשך הזמן הארוך שבו בוצעו העבירות; למספר עבירות המרמה, הזיוף, הלבנת ההון והכספים שהיו מעורבים; למספר הניזוקים; להיקף הסכומים; לנזק שנגרם לקופה הציבורית ולחיי המסחר; לנזק הכלכלי שנגרם בין היתר לנושיו; לפגיעה בחופש הרצון של התאגידים או הפרט, לפגיעה בשוויון ובאמון הציבור במערכות השלטון והמסחר; לנזק שעלול היה להיגרם לחיי אדם, לשלום הציבור ולרכוש כתוצאה ממכירת דלתות אש מסוכנות, לסיבה בעטיה בוצעו העבירות (בצע כסף); לשיטתיות במעשיו של הנאשם ולחלקו של הנאשם בביצוע העבירות.

לצד זאת, נתתי משקל לכך שלא נטען וממילא לא הוכח שבשל מעשיו של הנאשם נגרם נזק לשלמות הגוף או לחיי אדם במבנים בהם הותקנו דלתות האש המזויפות.

עוד נתתי משקל מסוים לכך שהחברות שהנאשם הקים לא היו חברות "קש", היינו מדובר בחברות שהיו פעילות שאף שילמו מס, וזאת כטענת ב"כ הנאשם, טענה שלא נסתרה על-ידי ב"כ המאשימה.

14. עיינתי בפסיקה הרלוונטית ובפסיקה אליה הפנו באי כוח הצדדים. נסיבות עבירות המרמה הן מגוונות ויש קושי למצוא מקרה אחד הדומה למשנהו, לא כל שכן כאשר יש שילוב בין נסיבות מרמה כבענייננו למול גופים שונים ובהקשרים שונים.

גם מנעד הענישה בעבירות מסוג זה הוא רחב ומגוון והוא תלוי נסיבות ה"מעשה" לרבות מספר מקרי המרמה, משך הזמן בו בוצעו העבירות, רמת התכנון והתחכום בביצוע העבירות, הנזק וסכומי הכסף שנלקחו במרמה, בשאלה האם המרמה בוצעה בצוותא עם אחרים, מספר הניזוקים, סוג הניזוקים (תאגיד, אדם) בשאלה האם הכסף הושב לבעלים, ובשאלת העבירות הנלוות (עבירות זיוף, עבירות מס, עבירות הלבנת הון וכיוצ"ב) ועוד נסיבות המשפיעות על חומרת העונש.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

למותר לציין כי הענישה הנוהגת מושפעת גם מנסיבות ה"עושה" לרבות גילו של הנאשם, תפקידו, עברו הפלילי ובשאלת שילובו בהליכי שיקום, אף שלא פעם עבירות מרמה נעברות על-ידי אנשים "נורמטיביים" ונעדרי עבר פלילי, כך שיש להתייחס לשיקולי השיקום בהתאמה הנדרשת.

בת"פ (מחוזי-י-ם) 10555-10-20 **מדינת ישראל נ' האפרתי** (פורסם בנבו, 14.1.2024) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות רבות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף, רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירות מס והלבנת הון ועבירות נלוות נוספות עונש של 9 שנות מאסר וקנס בסך 200,000 ₪. בנוסף הפעיל בית המשפט המחוזי עונש מאסר על תנאי בן 7 חודשים שהיה תלוי ועומד כנגדו, מחציתו במצטבר. במקרה זה הנפיק הנאשם והפיץ במסגרת התארגנות של רשת עבריינית במשך 4 שנים אלפי חשבונות פיקטיביות לחברות שונות שהציגו מצגים כוזבים לרשויות המס. בנוסף הרשת פעלה מול חברות תוך יצירת מראית עין של פעילות עסקית כשרה בפירעון המחאות, שימוש בחשבונות בנק וזיוף מסמכים;

בע"פ 8274/11 **אדז'רסקי ואח' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 21.1.2013) דחה בית המשפט העליון את ערעור הנאשמים שהורשעו בין היתר בעבירות של איסור הלבנת הון, עשיית פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, קבלת דבר במרמה ועבירות נלוות רבו, והותיר על כנם את העונשים שהטיל עליהם בית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי הטיל על נאשם 1, 5 שנות מאסר בפועל תוך הפעלה של עונש מאסר מותנה של עשרה חודשים לריצוי במצטבר, קנס בסך 500,000 ₪ וחילוט. על נאשם 2 הטיל בית המשפט 18 חודשי מאסר, קנס בסך 50,000 ₪ ועל כל אחת מהחברות הוטל קנס בסך 50,000 ₪. במקרה זה הפעילו הנאשמים שלוש מרפאות בהן, בין היתר, נמכרו כדורים מזויפים. לשם המכירה ייבאו וייצאו הנאשמים את הכדורים המזויפים וביצעו בכספים שהתקבלו תמורתם פעולות במטרה להסוות את מקור הכסף. סכום הכסף שיוחס לנאשמים היה בסך של כ-23,000,000 ₪;

בע"פ 2143/10 **שלום נ' מדינת ישראל ואח' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.1.2011) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם אשר היה עו"ד במקצועו ואשר הורשע ב-3 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, 3 עבירות זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, ו-3 עבירות של שימוש במסמך מזויף. היקף הסכומים שקיבל הנאשם במרמה עמד על סך כולל של 1.3 מיליון ₪ והותיר על כנו עונש של 55 חודשי מאסר, קנס בסך 50,000 ₪ ופיצוי בסך 100,000 ₪. במקרה זה ניצל הנאשם את אמונו של קרוב משפחה אותו ייצג וקיבל ממנו כספים עקב מצגים כוזבים של ביצוע עסקאות נדל"ן;

ברע"פ 8083/10 **בכור נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.4.2011) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם על הכרעת הדין ועל גזר הדין. הנאשם הורשע, לאחר ניהול ההוכחות, בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, שימוש בנספח מזויף והדחה בחקירה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

ונידון ל-55 חודשי מאסר. במקרה זה קשר הנאשם קשר עם שמאי ואחרים במסגרתו הגיש תביעות כוזבות לחברות ביטוח ולקבל מהן כספים במרמה;

בעפ"ג (מחוזי-ת"א) 32283-11-09 **מדינת ישראל נ' שקדי** (פורסם באתר בית המשפט, 8.06.2010) קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המדינה על קולת העונש בעניינו של נאשם שהורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות ושימוש במסמך מזויף, וקבע עונש של 38 חודשי מאסר ופיצוי בסך 250,000 ₪ חלף עונש של 24 חודשי מאסר שהשית עליו בית משפט השלום. במקרה זה שכר הנאשם דירה ובסדרה של פעולות מתוחכמות תוך זיוף מסמכים, הצליח למכור את הדירה שלא הייתה בבעלותו, קיבל במרמה סכומי כסף וברח מהארץ;

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 57563-11-13 **מדינת ישראל נ' בן כליפה** (פורסם בנבו, 15.11.2015) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם 1, בעל עבר פלילי, שהורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, הונאת נושים ועבירות מס עונש של 3 שנות מאסר וקנס בסך 100,000 ₪, וזאת במסגרת הסדר בו המאשימה הגבילה את טיעוניה לעונש של 4 שנות מאסר. ערעור שהוגש נמחק לבקשת הנאשמים (ע"פ 9031/15 **בן כליפה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]);

בת"פ (מחוזי-י-ס) 50747-07-16 **מדינת ישראל נ' כהן** (פורסם בנבו, 20.02.2018) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בשמונה עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ועבירות לפי פקודת מס הכנסה עונש של 26 חודשי מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי לשמונת המתלוננים (שכספם לא הושב) בסך כולל של 790,000 ₪. במקרה זה קשר הנאשם קשר עם אחרים ובאמצעות מצג שווא ומסמכים מזויפים מכר למתלוננים דירות שכלל לא הועמדו למכירה וקיבל עבורן מקדמות מהרוכשים בסך של 2,991,000 ₪. הנאשם הגיש ערעור על חומרת העונש אך חזר מהערעור בהמשך (ע"פ 2678/18 **כהן נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו, 25.10.2018]);

בת"פ (מחוזי-באר שבע) 19695-04-19 **מדינת ישראל נ' ויצמן** (פורסם בנבו, 25.2.2020) גזר מותב זה על נאשם שהורשע בתשעה אישומים, בביצוע 6 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, שלוש עבירות של ניסיון קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, חמש עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, ארבע עבירות של שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות ועבירה של בידוי ראיות במסגרת הסגר טווח בו הגבילה המאשימה את עצמה לעונש של 5 וחצי שנות מאסר עונש של 5 שנות מאסר ופיצוי למתלוננים. במקרה זה הונה הנאשם רוכשי קרקעות כאשר הציג עצמו בכזב בפני המתלוננים כבעל זכויות בקרקעות שונות וכנציג של בעלי זכויות בקרקעות, ומכר להם במרמה קרקעות אלו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

בת"פ (מחוזי-מרכז) 63694-03-17 **מדינת ישראל נ' אבו נאג'י** (פורסם בנבו, 17.12.2019) גזר בית המשפט המחוזי על נאשמים 1 ו-2 שהורשעו בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, ריבוי עבירות של זיוף בכוונה לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הלבנת הון וניסיון להלבנת הון עונש של 14 חודשי מאסר וקנס בסך של 60,000 ₪. במקרה זה קיבלו הנאשמים במרמה סך של \$ 1,427,040. על פי הסדר הטיעון הגבילה המאשימה את עצמה ל-20 חודשי מאסר לאחר שנקבע כי אין מחלוקת בין הצדדים שהנאשמים לא קיבלו כסף בפועל לידיהם.

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 24561-07-20 **מדינת ישראל נ' צבי** (פורסם בנבו, 11.4.2022) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע ב-11 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, 11 עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, 11 עבירות של שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, עבירות רבות של הלבנת הון ועבירה של עשיית פעולה אסורה ברכוש אסור עונש של 24 חודשי מאסר וקנס מוסכם בסך של 1,000,000 ₪. במקרה זה היה היקף המרמה בסך של 1,300,000 ₪. במסגרת הסדר הטיעון הגבילה המאשימה את עצמה ל-24 חודשי מאסר ובית המשפט כיבד את הסדר הטיעון והטיל על הנאשם את העונש המירבי על-פי ההסדר בצינו כי מדובר בעונש מקל. בהמלצת בית המשפט העליון חזר בו הנאשם מערעורו (ע"פ 3696/22 **צבי נ' מדינת ישראל**).

עיינתי בפסיקה שצרפו הצדדים. כאמור מנעד המקרים בפסיקה בעבירות המרמה הוא רחב ומתפרס על תחומים רבים. מטבע הדברים צרף כל צד פסיקה התומכת בעמדתו העונשית כפי שאפרט את חלקה להלן.

המאשימה צרפה אסופה של פסיקה כך, למשל, צירפה את:

ע"פ 816/10 **גולד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 3.9.2012) בו דחה בית המשפט את ערעור הנאשמים (ע"פ 816/16 ו-ע"פ 835/10) על חומרת העונש וקיבל את ערעור המדינה (ע"פ 1147/10) באשר לקולת עונשו של אחד הנאשמים והעמיד אותו על 9.5 שנות מאסר חלף 8 שנות מאסר שנגזרו עליו בבית המשפט המחוזי והותיר עונש של 6 שנות מאסר שגזר בית המשפט המחוזי על הנאשם האחר על כנו. במקרה זה הורשעו הנאשמים בעבירות מרמה בנסיבות מחמירות בנסיבות של הוצאה במרמה של כספי ציבור ממרכז ההשקעות בארבעה פרויקטים תוך קבלת הטבות מבלי שעמדו בתנאים המבוקשים;

ע"פ 8281/15 **גדיר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.4.2011) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורם של נאשמים 2-4 והותיר על כנו עונש של 14 חודשי מאסר שהוטל על נאשם 2, 21 חודשי מאסר שהוטלו על נאשם 3 ו-22 חודשי מאסר שהוטלו על נאשם 4 וקיבל את ערעורו של נאשם 1 על חומרת העונש והעמיד את עונשו על 24 חודשי מאסר חלף 27 חודשי מאסר שהטיל עליו בית המשפט המחוזי וזאת בשל העובדה כי הסדיר את המחדלים.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

נאשמים 1 ו-4 הורשעו בריבוי עבירות של מרמה וזיוף בנסיבות מחמירות ועבירות נלוות נוספות כשנאשם 1 הורשע בנוסף בעבירות לפי פקודת מס הכנסה וחוק איסור הלבנת הון ונאשמים 2 ו-3 הורשעו בריבוי עבירות של סיוע לעבירות מרמה וזיוף ועבירות נלוות נוספות במקרה קשרו הנאשמים קשר עם אחרים והונו את רשויות המס והמל"ל;

ברע"פ 2374/14 וואשדי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.2.2015) דחה בית המשפט העליון בקשת ערעור של נאשם שהורשע בארבעה כתבי אישום בריבוי מקרים של עבירות מרמה ועבירות מרמה בנסיבות מחמירות, עבירות זיוף ועבירות גניבה והותיר על כנו עונש של 36 חודשי מאסר שהטיל עליו בית המשפט המחוזי לאחר שקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש של 15 חודשי מאסר שהטיל עליו בית משפט השלום.

ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו לפסיקה שעיקרה עסקה בעבירות לפי פקודת מס הכנסה ואיסור הלבנת הון. כך למשל הפנה לרע"פ 5052/20 בן שלמה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.8.2021) בו דחה בית המשפט העליון בקשת ערעור של נאשם שהורשע ב-26 עבירות של ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך במטרה להתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות, ו-3 עבירות של שימוש במרמה, עורמה או תחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס, והותיר על כנו עונש של 11 חודשי מאסר. במקרה זה עשה הנאשם שימוש בחשבוניות פיקטיביות במטרה להתחמק מתשלום מס;

לת"פ (מחוזי-מרכז) 36489-03-18 מדינת ישראל נ' בן חמו (פורסם בנבו, 12.10.2021) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מרמה והפרת אמונים, גניבה בידי עובד ציבור, מרמה ערמה ותחבולה, הטרדת עד והפרת הוראה חוקית עונש של 24 חודשי מאסר (בערעור שהגישה המאשימה הוחמר עונשו בהסכמת הצדדים ל-30 חודשי מאסר והוגדל הקנס ב-100,000 ש"ח, ע"פ 3821/22 בן חמו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 19.10.2022]). במקרה זה דובר בראש עיר אשר פיתח מנגנון של איסוף תרומות מחברות שונות עבור נזקקים תוך ניצול גישה לתרומות שנאספו ולקיחת הכספים לעצמו או למקורביו בהיקף של מאות אלפי שקלים;

את ת"פ (מחוזי-מרכז) 15384-05-10 מדינת ישראל נ' נהרדע (פורסם בנבו, 27.6.2010) בו בית המשפט המחוזי גזר על נאשמת שהורשע בעבירות של מסירת מידע כוזב בניגוד לחוק איסור הלבנת הון עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. במקרה זה מסרה הנאשמת מידע כוזב ולא דיווחה על כספים שהגיעו מארגון וניהול הימורים.

כפי שצוין תחילה, בפסיקה שנסקרה על-ידי בית המשפט, ובפסיקה אשר אליה הפנו הצדדים אין התייחסות לנסיבות ייחודיות כמו בענייננו, היינו לשילוב של מרמה ממושכת ושיטתית, כלפי גופים שונים, בהיקפים משמעותיים, לרבות באופן כזה אשר העמידה סיכון לחיי אדם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

15. באשר לנסיבות שלא קשורות לביצוע העבירות, נתתי משקל להודאת הנאשם, הודאה שיש בה משום קבלת אחריות וחיסכון בזמן שיפוטי לא מבוטל בשים לב להיקפו של התיק; לחרטה שהביע הנאשם ולעמדה שהציג בבית המשפט ובשירות המבחן ביחס לאפשרות שילובו בהליך טיפולי, לחלוף הזמן, לפגיעה בחירות שחווה הנאשם עד עתה, לפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו לרבות בשל כך שמדובר במאסרו הראשון ולנסיבות חייו האישיות – משפחתיות של הנאשם. נתתי משקל גם לדברי בתו של הנאשם, בין היתר לעניין הקשיים עמם מתמודדת המשפחה.

באשר לעברו הפלילי של הנאשם, אציין כי זה מחד אינו מכביד יתר על המידה והוא כבר התיישן, ומאידך הוא כולל הרשעות בעבירות דומות של התחזות כאדם אחר במטרה להונות ואי הגשת דו"ח בניגוד לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו – 1975.

נתתי גם משקל לכך שהנאשם לא הסיר את המחדל אל מול קופת הכינוס או המוסד לביטוח לאומי עד עתה.

נתתי משקל גם לאמור בתסקיר שירות המבחן, לרבות להתרשמות השירות שהנאשם לקח אחריות חלקית על מעשיו, נטה לצמצם מחומרת מעשיו ולהטיל אותם על גורמים חיצוניים, תלה את התנהלותו בכל הקשור להליך פשיטת הרגל בחוסר ידע ובתמימות, התקשה לבחון לעומק התנהלותו זו, מכך שסנקציות עונשיות קודמות לא היוו עבורו גורם מרתיע, מקושי בהצבת גבולות פנימיים, מקיומם של דפוסים מרמתיים, מכך שהנאשם מחפש פתרונות מהירים ואינו מפעיל שיקול דעת מעמיק על השלכות מעשיו, מכך שהוא מונע בעיקר מההליך המשפטי המתנהל מולו ומכך שלתפיסתו הוא אינו נזקק לטיפול.

נתתי דעתי גם לכך ששירות המבחן המליץ לדחות את הדיון לצורך שילובו של הנאשם בהליך טיפולי ולחילופין לשלבו בהליך טיפולי במסגרת עונש מאסר שיוטל עליו ככל שבית המשפט לא ייעתר לבקשת הדחייה.

לא מצאתי להיעתר לבקשת ב"כ הנאשם, שנשענה כאמור על המלצת שירות המבחן, לדחות את דיון הטיעונים לעונש פעם נוספת כדי לבחון את שילובו בהליך שיקומי. זאת, לא רק בשל כך שעולה ספק אם המלצה זו של שירות המבחן עומדת בכפיפה אחת עם התרשמות שירות המבחן מהנאשם כמפורט לעיל, כי אם גם בשל משך, היקף ומגוון העשייה העבריינית, בשל התוצאות הקשות של עשייה זו ובשל הענישה הנוהגת כמפורט לעיל אשר כמעט ומחייבת הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריא לתקופה ממושכת.

לעניין שיקול הדעת הרחב הנתון לבית המשפט שלא להיעתר לבקשת דחיית גזר הדין לשם מיצוי הליך שיקומי, ראו בין היתר ע"פ 2228/20 אטרש נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), פסקה 14.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 30003-02-22 מדינת ישראל נ' בן חיון

16. לקראת סיום מוצא אני לציין שאם מצאתי שלא להיעתר למלוא העתירה העונשית של המאשימה, שהיא בהחלט סבירה וראויה, הרי שהדבר נבע בעיקר מתוך רצון לתת לנאשם פתח של תקווה להשתלב בהליכי שיקום כפי שביקש.

17. לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מהמאסר, שהנאשם לא יעבור עבירת מרמה או זיוף או רכוש מסוג פשע או עבירה בניגוד לחוק איסור הלבנת הון. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מהמאסר, שהנאשם לא יעבור עבירת מרמה או זיוף או רכוש (למעט עבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב) מסוג עוון.

ג. קנס בסך של 250,000 ₪. הקנס ישולם ב-20 תשלומים שווים ורצופים החל מ-1.4.2024 או שנת מאסר תמורתו. לבקשת ב"כ הנאשם ובהסכמת הנאשם עצמו שנמסרו בעת הקראת גזר הדין, ניתן לבצע קיזוז של 50,000 ₪ שהפקיד הנאשם במסגרת הליך המעצר הקשור בתיק זה לאחר התייצבות הנאשם למאסרו, ככל שאין מניעה לכך. ככל שיבוצע קיזוז זה, היתרה תשלום כאמור ב-20 תשלומים.

ד. אני מורה על חילוט רכב מסוג קדילק פנדיי מ.ר. 9373072 ו-מרצדס S350 מ.ר. 9387469 לטובת אוצר המדינה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"א אדר א' תשפ"ד, 20 פברואר 2024, במעמד הצדדים.

יובל ליבדרו, שופט